

Nazwa przedmiotu: Chorał gregoriański			
Jednostka prowadząca przedmiot: Wydział Instrumentalno-Pedagogiczny, Edukacji Muzycznej i Wokalistyki			Ważne od roku akademickiego: 2025/2026
Kierunek: Instrumentalistyka		Specjalność: pedagogika instrumentalna - gra na organach	
Forma studiów: stacjonarne pierwszego stopnia		Profil kształcenia: ogólnoakademicki (A)	Status przedmiotu: obowiązkowy
Forma zajęć: wykład	Język przedmiotu: polski	Rok/semestr: rok III / sem. V, VI	Wymiar godzin: 30
Koordinator przedmiotu	Kierownik Katedry Pedagogiki Instrumentalnej		
Prowadzący zajęcia	dr Karolina Mika		
Cele przedmiotu	Przekazanie studentom niezbędnej wiedzy teoretycznej oraz wykształcenie umiejętności praktycznych pozwalających na samodzielne - zgodne z najnowszymi odkryciami semiologicznymi - wykonywanie szerokiego repertuaru chorału gregoriańskiego zarówno w warunkach koncertowych, jak i w ramach liturgii Kościoła katolickiego.		
Wymagania wstępne	Zgodnie z regulaminem studiów; preferowana jest biegła umiejętność czytania nut głosem a vista oraz predyspozycje głosowe.		
Kategorie efektów	Numer efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU	Numer efektu kier./spec.
Wiedza	1	Posiada szczegółową znajomość literatury muzycznej z zakresu śpiewu gregoriańskiego - w szczególności: znajomość notacji sanktgalleńskiej, loreńskiej oraz watykańskiej w aspekcie interpretacji rytmicznej poszczególnych znaków neumatycznych. Jest świadom relacji pomiędzy monodycznym repertuarem gregoriańskim (monodia) a opartą na jego melodyce literaturą organową.	S2_W01 S2_W05
	2	Zna i rozumie kontekst historyczny śpiewu gregoriańskiego i związane z nim tradycje wykonawcze: posiada znajomość praktyk oraz tradycji wykonawczych śpiewów <i>proprium missae</i> (antyfona, responsorium), <i>ordinarium missae</i> oraz śpiewów oficjum.	S2_W02
Umiejętności	3	Posiada gruntowną znajomość i umiejętność interpretowania repertuaru gregoriańskiego poprzez zastosowanie w praktyce wiedzy dotyczącej interpretacji znaków neumatycznych w świetle semiologii gregoriańskiej.	S2_U02
	4	Dysponuje pogłębionymi umiejętnościami umożliwiającymi poprawne wykonanie śpiewów gregoriańskich pod względem technicznym, ze szczególnym uwzględnieniem poprawnej emisji głosu, techniki legato, swobodnego rytmu oratorskiego oraz artykulacji słownej.	S2_U01
Kompetencje społeczne	5	Wykazuje się umiejętnością efektywnego komunikowania się i funkcjonowania w społeczeństwie w roli artysty muzyka, który świadom jest szerokiego kontekstu historycznego repertuaru gregoriańskiego oraz powiązanej z nim literatury organowej.	S2_K06
TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU			Liczba godzin

<p>Stałym elementem kolejnych zajęć chorału gregoriańskiego jest wykonywanie solowe oraz zespołowe śpiewów chorałowych <i>proprium missae</i> wg okresów roku liturgicznego, repertuaru <i>ordinarium missae</i> oraz wybranych <i>cantus variae</i> z uwzględnieniem wskazań wykonawczych notacji sanktgalleńskiej i loreńskiej. Równoległe z pracą nad repertuarem gregoriańskim omawiane są następujące zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Geneza i rozwój chorału gregoriańskiego, procesy deformacji oraz upadku śpiewu gregoriańskiego 2. Znaczenie ośrodka solesmeńskiego dla odnowy śpiewu gregoriańskiego 3. Rola śpiewu gregoriańskiego w liturgii w świetle obowiązujących aktów prawnych 4. Repertuar gregoriański we współczesnych edycjach chorałowych - księgi muzyczno-liturgiczne edycji watykańskiej, wydawnictwa benedyktynów z Solesmes oraz Graduale Novum (wyd. Con-Brio oraz LibreriaEditriceVaticana) 5. Formy muzyczne śpiewu gregoriańskiego w kontekście funkcji, stylu oraz praktyki wykonawczej śpiewów antyfonalnych i responsorialnych 6. Notacje: watykańska, loreńska oraz sanktgalleńska 7. Semiologia gregoriańska - szczegółowa analiza porównawcza notacji sanktgalleńskiej, loreńskiej oraz editio vaticana w aspekcie interpretacji rytmicznej (nuty izolowane - virga, tractulus, punctum, uncinus; nuty złożone - pes, clivis, torculus, porrectus, climacus, scandicus, salicus, scandicus-quilismaticus) 8. Semiologia gregoriańska - c.d.: (neumy unisoniczne - bivirga, trivirga, strophicus, trigon; neumy przejściowe - oriscus, pressus, kwilizma; likwescencja; dodatkowe elementy notacji neumatycznej - oznaczenia literowe) 9. Artykulacja, grupowanie neumatyczne w śpiewie gregoriańskim. 10. Słowo śpiewane a swoboda rytmu oratorskiego. 11. Nauka śpiewu poszczególnych tonów psalmowych 12. Podstawowe zagadnienia warsztatu manualnego w kontekście prowadzenia scholi gregoriańskiej. 13. Emisja głosu w kontekście estetyki wykonawczej śpiewów chorałowych 	30
---	----

Metody kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. wykład problemowy; 2. wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień; 3. praca z tekstem i dyskusja; 4. rozwiązywanie zadań artystycznych; 5. praca indywidualna; 6. praca w grupach; 7. prezentacja nagrań.
--------------------	---

	Metoda	Numer efektu uczenia
Metody weryfikacji efektów uczenia się	1. kolokwium ustne	1, 2
	2. przestuchanie	3, 4
	3. prezentacja publiczna	3, 4
	4. realizacja zleconego zadania	1, 2, 3, 4, 5

KORELACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Z TREŚCIAMI PROGRAMOWYMI, METODAMI KSZTAŁCENIA I WERYFIKACJI

Numer efektu uczenia się	Treści kształcenia	Metody kształcenia	Metody weryfikacji
1	6, 7, 8	1-4	1, 4
2	4, 5	1-7	1, 4
3	5-9	3-7	2, 3
4	9-13	4-7	2, 3
5	1-13	1-7	4

Warunki zaliczenia	<p>I semestr: zaliczenie na podstawie obecności studenta na zajęciach, postępów w pracy, zaangażowania podczas kolejnych zajęć oraz przygotowywania występów publicznych.</p> <p>II semestr: dopuszczenie do kolokwium na podstawie obecności studenta na zajęciach, postępów w pracy, zaangażowania podczas kolejnych zajęć oraz przygotowywania występów publicznych.</p> <p>Kolokwium obejmujące sprawdzenie wiedzy teoretycznej nabytej podczas zajęć, umiejętności samodzielnej interpretacji, poprawnego stylistycznie wykonania oraz poprowadzenia wskazanych przez pedagoga śpiewów chorałowych zawartych w <i>Graduale Novum</i> (Regensburg, 2011). Warunkiem zaliczenia modułu jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów kształcenia (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości >50%)</p>					
Rok	I		II		III	
Semestr	I	II	III	IV	V	VI
ECTS	-	-	-	-	1	1
Liczba godzin w tyg.	-	-	-	-	1	1
Rodzaj zaliczenia	-	-	-	-	kolokwium	egzamin
Literatura podstawowa						
<p><i>Graduale Novum</i> – Editio MagisCriticaluxta SC 117: Tomus I: De Dominicis Et Festis, Regensburg 2011 <i>Graduale Triplex</i>, Solesmes 1979 Dom E. Cardine: <i>Semiologia gregoriańska</i>, Tyniec 2000 M. Stawecki, <i>Główne aspekty śpiewu gregoriańskiego</i>, [w:] <i>Monodia</i>, UMFC, Warszawa 2008 I.H. Siekierka OFM: <i>Notacja sanktgalleńska i metzeńska jako współczesne źródło interpretacji chorału gregoriańskiego</i>, Opole 2005</p>						
Literatura uzupełniająca						
<p>Agustoni, L., <i>Gregorianischer Choral</i>, [w:] <i>Musik im Gottesdienst</i>, t.1: Historische Grundlagen – Liturgik – Liturgiegesang, red. Hans Musch, Regensburg 1993 M. Stawecki, <i>O śpiewie gregoriańskim</i>, [w:] <i>Liber virgensis</i>, red. M. Stawecki, Wigry 2009 J. Harper: <i>Formy i układ liturgii zachodniej od X do XVIII wieku</i>, Musica Lagellonica, Kraków 2002</p>						
KALKULACJA NAKŁADU PRACY STUDENTA						
Zajęcia dydaktyczne	30	Przygotowanie się do prezentacji / koncertu			10	
Przygotowanie się do zajęć	10	Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia			10	
Praca własna z literaturą	10	Inne			0	
Konsultacje	0					
Łączny nakład pracy w godzinach	60	Łączna liczba ECTS			2	
Możliwości kariery zawodowej						
<p>Kierownik artystyczny i dyrygent zespołu wokalnego specjalizującego się w wykonawstwie klasycznego repertuaru gregoriańskiego; Kantor w kościołach obrządków wykorzystujących w swojej liturgii zachodnią monodię liturgiczną.</p>						